

Programowanie współbieżne... (8)

Andrzej Baran 2010/11

Literatura (podstawa opracowania):

Hermanns, M. (2002). Parallel Programming in Fortran 95 using OpenMP.
[pdf] <http://link.aip.org/link/?CPHYE2/8/117/1>

- **Wstęp**
- **Dyrektywy**
 - **Klauzule, warunki**
- **Funkcje i procedury czasu wykonania**
- **Zmienne środowiskowe**

- Klauzule (warunki) rozszerzają dyrektywy i precyzują, ustalają sposób wykonywania się obszarów równoległych programu pracującego w modelu OpenMP

- Wzorzec (fixed fortran)

C\$OMP directive-name optional_clauses...

!\$OMP directive-name optional_clauses...

**\$OMP directive-name optional_clauses...*

- Wzorzec (free fortran)

!\$OMP directive-name optional_clauses...

Zakresy danych

- Klauzule zakresów danych określają jak poszczególne zmienne są traktowane i kto (jaki wątek) widzi ich zawartość oraz kto może je zmieniać
- W przykładach będziemy najczęściej używać pary dyrektyw `!$omp parallel / !$omp end parallel` ale inne dyrektywy są również możliwe (patrz odpowiednia Tabela)

Atrybuty zakresów danych

- `private(lista)`
- `shared(lista)`
- `none`
- `default(private | shared | none)`
- `firstprivate(lista)`
- `lastprivate(lista)`
- `copyin(lista)`
- `copyprivate(lista)`
- `reduction(operator:lista)`

private(lista)

!\$omp parallel private(a, b)

Zmienne *a*, *b* będą miały różne wartości w każdym wątku – będą to zmienne prywatne wątku. Każdy wątek rezerwuje pamięć na te zmienne – wzrasta zajętość pamięci. Przed i po obszarze *private* wartości zmiennych *a*, *b* nie są zdefiniowane.

shared(lista)

```
!$omp parallel shared(c, d)
```

Obie zmienne `c`, `d` są widoczne przez każdy wątek, są globalne (dzielone) dla wątków z obszaru objętego dyrektywą `parallel/end parallel`. Wątki mogą je zmieniać dowolnie. Nie zwiększa się zajętości pamięci.

Użycie dyrektywy `$omp flush` wymusza uaktualnienie zmiennych wspólnych.

Ponieważ każdy wątek może zapisywać zmienne dzielone, więc wynik zapisu nie jest określony (*racing condition*).

default(private|shared|none)

default(private | shared | none)

Klauzula ta upraszcza procedurę w przypadku gdy większość zmiennych w obszarze działania dyrektywy !\$omp... posiada charakter private|shared.

!\$omp parallel default(private) shared(a)

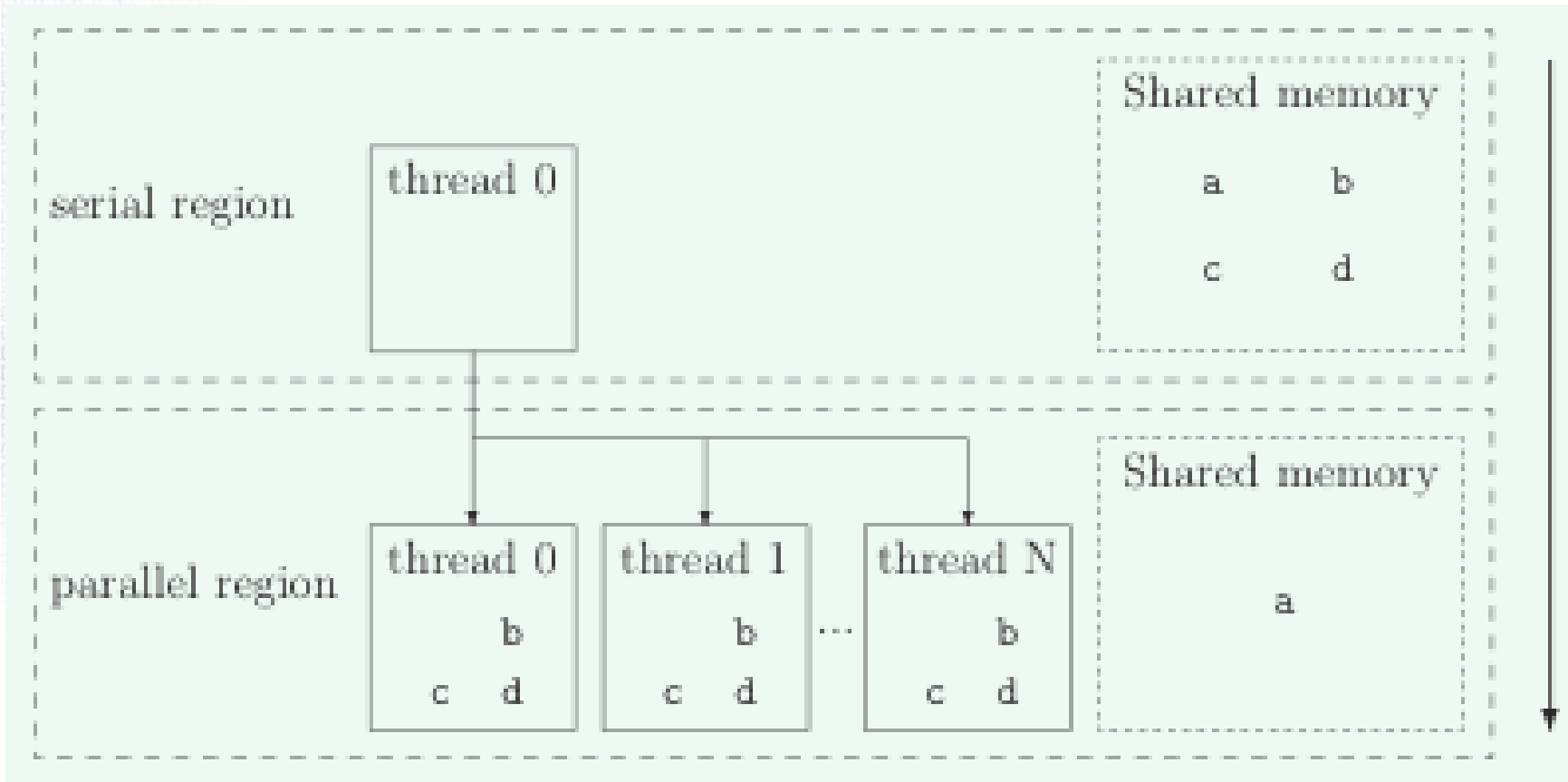
oznacza, że wszystkie zmienne z wyjątkiem **a** są prywatne.

default(none) oznacza, że zakres każdej zmiennej w obszarze dyrektywy musi być jawnie określony. Wyjątek: zmienna jest **threadprivate** lub jest indeksem pętli.

default(private|shared|none)

!\$omp parallel default(private) shared(a)

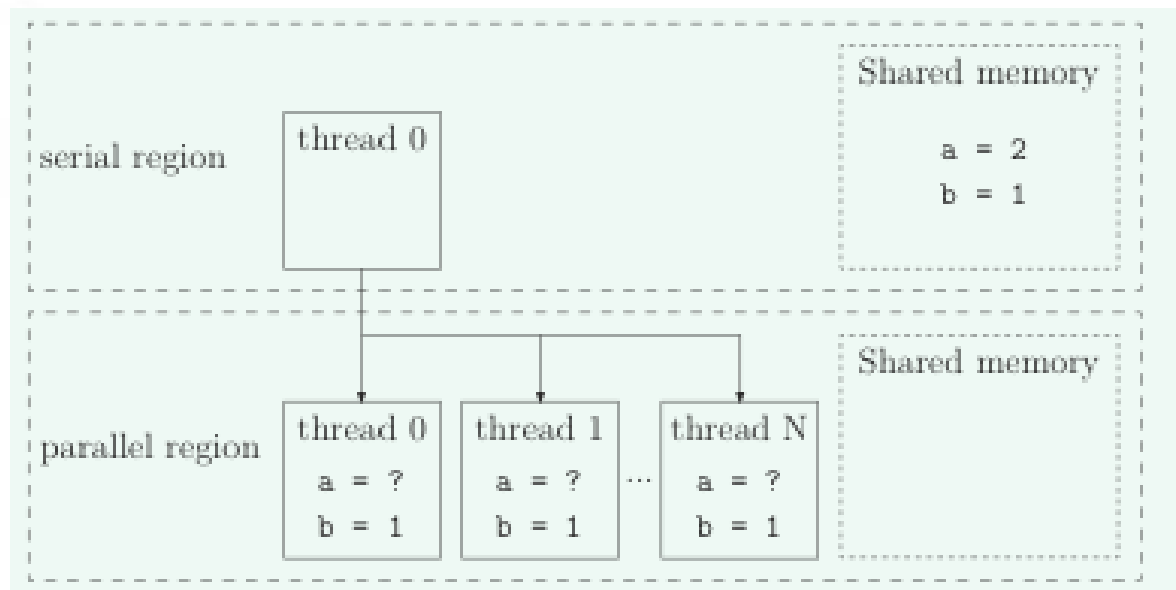

firstprivate(lista)

$a = 2; b = 1$

`!$omp parallel private(a) firstprivate(b)`

Zmienna **b** ma w obszarze działania dyrektywy taką samą wartość jak w obszarze sekwencyjnym (zmienna **a** ma wartość nieokreśloną)

lastprivate(lista)

Przykład 1

```
!$OMP DO PRIVATE(i) &  
!$OMP LASTPRIVATE(a)  
    do i = 1, 1000  
        a=i  
    end do  
!$OMP END DO
```

Zmienna **LASTPRIVATE(a)** po wyjściu z obszaru **!\$OMP** ma wartość określoną, równą w tym wypadku 1000.

Przykład 2

```
!$OMP SECTIONS LASTPRIVATE(a)  
!$OMP SECTION  
    a=1  
!$OMP SECTION  
    a=2  
!$OMP END SECTIONS
```

Wątek leksykalnie ostatni (wykonujący drugą sekcję) podstawia pod **a** wartość **2** po zakończeniu sekcji. Jeśli **a** nie występuje w ostatniej sekcji, to będzie nieokreślone.

Przykład

```
!$OMP THREADPRIVATE(a)
!$OMP PARALLEL
    a = OMP_get_thread_num()
!$OMP END PARALLEL

!$OMP PARALLEL
    ...
!$OMP END PARALLEL

!$OMP PARALLEL COPYIN(a)
    ...
!$OMP END PARALLEL
```

Używając warunku **COPYIN(a)** zmiennej **a** określonej jako **THREADPRIVATE** można nadać jej wartość równą tej jaką posiada ona w wątku głównym (*master*).

W przykładzie obok, zmienna **a** ma w drugim obszarze wartość taką, jak w pierwszym, ale w trzecim obszarze równoległym jej wartość jest zerem, bo *master* ma numer zero. Tę wartość **a** posiadają w obszarze 3 wszystkie wątki.

copyprivate(lista)

Przykład

```
!$OMP SINGLE read(1,*) a  
!$OMP END SINGLE COPYPRIVATE(a)
```

Zmienna prywatna **a** jest przekazywana (broadcast) do innych wątków.

W przykładzie powyżej, pojedynczy wątek czyta z wejścia 1 wartość zmiennej **a**, a następnie przekazuje jej wartość pozostałym wątkom.

reduction(operator:lista)

Klauzula **REDUCTION** jest używana w obszarze gdzie dokonuje się składania (redukcji) zmiennej (np. sumowanie) i tylko w przypadku instrukcji redukujących. Zmienne listy powinny być typu **SHARED** dla tego obszaru. Dla każdego wątku tworzona jest prywatna kopia zmiennej tak, jak w przypadku **PRIVATE**. W końcu, zmienna dzielona jest zredukowana z użyciem wartości jej prywatnych kopii z poszczególnych wątków...

Przykład

```
!$OMP DO
    do i = 1, 1000
        a=a+i
    end do
```

```
!$OMP END DO
```

Wynik sumowania nieokreślony!

```
!$OMP DO REDUCTION(+:a)
    do i = 1, 1000
        a=a+i
    end do
```

```
!$OMP END DO
```

Teraz jest Okay!

reduction(operator:lista)

Ogólna postać klauzuli redukcji dla wyrażeń typu

x = x operator wyrażenie

x = fun_wew(x, wyrażenie)

jest następująca:

REDUCTION(operator|fun_wewnętrzna:lista)

operator = +||_|.AND.|.OR.|.EQV.|.NEQV*

fun_wewnętrzna = MAX|MIN|IAND|IOR|IEOR

Inne warunki...

- IF(skalarne_wyrazenie_logiczne)
- NUM_THREADS(skalarne_wyrazenie_calkowite)
- NOWAIT
- SCHEDULE(typ[, ilosc])
- ORDERED

IF(wyrażenie)

Przykład

```
!$OMP PARALLEL IF(N >1000)
!$OMP DO
  do i = 1, N
    ...
  end do
!$OMP END DO
!$OMP END PARALLEL
```

Pętla **do** wykonuje się **współbieżnie** tylko wtedy gdy N jest większe niż 1000, w przeciwnym wypadku wykonywana jest przez jeden wątek.

NUM_THREADS(int)

- NUM_THREADS(N) - **ustawia liczbę wątków** dla danego obszaru obliczeń równoległych (np. jeśli zdefiniowaliśmy liczbę obszarów dyrektywą !\$omp sections)

- **NOWAIT** – pozwala zwolnić domyślną synchronizację wymuszona jakąś dyrektywą
- W przykładzie obok, druga pętla do nie ma nic wspólnego z pierwszą. Można więc przyspieszyć obliczenia, używając klauzuli **NOWAIT** w miejscu gdzie mamy domyślną synchronizację powodowaną dyrektywą **!\$OMP DO**

Przykład

```
!$OMP PARALLEL
!$OMP DO
  do i = 1, 1000
    a=i
  enddo
!$OMP END DO NOWAIT
!$OMP DO
  do i = 1, 1000
    b=i
  enddo
!$OMP END DO
!$OMP END PARALLEL
```


SCHEDULE(typ[, chunk])

- Ogólnie

`schedule(type [,chunk])`

Określa w jaki sposób podzielić wykonanie pętli przez wątki

- `schedule(static[,chunk])`

Iteracje dzielone są między wątki na porcje określone przez parametr chunk i kolejno wykonywane wg numerów wątków.

- `Schedule(dynamic[,chunk])`

Iteracje dzielone są między wątki na porcje określone przez parametr chunk i przydzielane kolejno wolnym wątkom.

- `schedule(guided[,chunk])`

Porcje przydzielane wątkom tak, że ilość określona przez chunk zmniejsza się eksponencjalnie.

- Zadanie 1. Opisać klauzulę ORDERED. Podać przykłady.
- Zadanie 2. Narysować schematy dla klauzuli SCHEDULE w trzech omawianych przypadkach: static, dynamic oraz guided.
- OK! To tyle na dziś...

Klauzule w dyrektywach

KLAUZULA / pragma	PARALLEL	DO /for	SECTIONS	SINGLE	PARALLEL DO / for	PARALLEL SECTIONS	PARALLEL WORKSHARE
if	X				X	X	X
private	X	X	X	X	X	X	X
shared	X				X	X	X
firstprivate	X	X	X	X	X	X	X
lastprivate		X	X		X	X	
default	X				X	X	X
reduction	X	X	X		X	X	X
copyin	X				X	X	X
copyprivate				X			
ordered		X			X		
schedule		X			X		
nowait		X	X	X			
num_threads	X				X	X	X

Problemy...?

